

Na tropie

7-8
XXXIV

Poznajemy prawo harcentki

Zapytajcie przeciętnego harcerza - harcerkę na zbiórce o prawo harcerskie i przekonajcie się, czy potrafią je zacytować z pamięci. Ilu potrafi powiedzieć całe prawo na pamięć?

Jeżeli tego nie potrafią, to znaczy nie znają prawa harcerskiego, a nie znając, także go nie stosują. Zatem gdzie jest sens naszej pracy harcerskiej? Mundurki, sztandary, uroczystości akademijne, nawet i obozy to jeszcze nie wszystko.

Naczelną cechą harcerstwa jest stosowanie prawa harcerskiego w codziennym życiu. Ażebymy to realizować, musimy znać i rozumieć prawo oraz stosować je w życiu osobistym i zespołu.

poznawanie

1. Podyktujmy je i zapiszmy w dzienniczkach harcerskich.
2. Nauczmy się go na pamięć, na wrywki. Konkurs kto lepiej. Czytajmy prawo głośno - chóralnie na początku każdej zbiórki - niekoniecznie wszystkie punkty - może na przykład 2-3 na każdym spotkaniu.
3. Urządźmy konkursy znajomości prawa mówionego na pamięć bez zażenienia - z punktacją w zawodach jednostkowych i zastępami. Wzmóże to praktykę mówienia po polsku i wzbogaci także słownictwo polskie.
4. Napiszmy prawo wyraźnie i czytelnie tuszem, potnijmy na słowa albo frazy zdaniowe i tę "rozsypankę" dajmy do ułożenia. Zastępowi (e)! okazja do pomysłu. Trzeba mieć tyle rozsypanek ilu jest członków w zastępie. Warto używać różnych kolorów papieru, każdy dla innej rozsypanki.
5. Można ozdobnie wypisany tekst prawa wywieszać w sali gdzie odbywają się zbiórki.

6. Kardynalny warunek, że każda harcerka i harcerz mają prawo ozdobnie wpisane w dzienniczku - musi być wykonywane.

rozumienie

1. Najpierw czytamy sami komentarze prawa harcerskiego, by się przygotować do pogadanki.
H. Glass : Życie radosne, gawędy o prawie harc. - 1973.
do nabycia w składnicy na Rutland, z 1.
Drogowska z harcerski - wyczerpane,
Na tropie rocznik 1968 od nr 4 - ego i nast. dał
przystępny komentarz prawa i przyrzeczenia.
W pogadankach stopniowo podajemy je zastępom i drużynom podczas zajęć.
2. Na każdej zbiórce znajdziemy kilka minut na pogadanki na temat prawa harcerskiego.

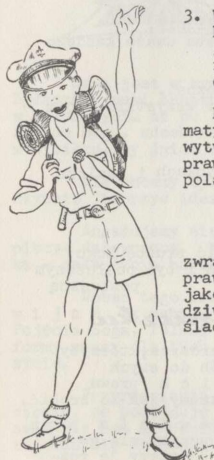
3. W pogadance staramy się uzyskać wypowiedzi każdego (ej) na temat prawa harcerskiego jak to oni je rozumieją. Pomyślmy o tym i uprzedźmy ich, że na zbiórce muszą wypowiedzieć swe opinie.

Rozmowy, pogadanki, gawędy prowadzone systematycznie w programie pracy zastępu i drużyny, wytworzą należyte rozumienie prawa, a równocześnie zaprawią do mówienia po polsku.

stosowanie

Zastępowi, drużynowi, instruktorzy ciągle zwracają uwagę na dobre przykłady stosowania prawa harcerskiego, chwalebne czy też postępowanie jako wzór stosowania prawa. Opowiadania prawdziwe lub fikcyjne ukazały również wzory do naśladowania jak stosować prawo.

Przy błędach albo w wypadku przekraczania prawa omawiamy sprawę indywidualnie, jeżeli "postępek" nie jest znany powszechnie, lub w obecności wszystkich świadków wypadku przeciwnego prawu harcerskiemu. Przy czym nie chodzi tu o piętnowanie

a raczej o zwracanie uwagi na zapominanie o prawie harcerskim albo na wyraźne działanie przeciwko prawu harcerskiemu z powodu nie rozumienia prawa.

Stwarzanie zdrowej opinii zespołu wesprze zawsze atmosferę pracy nad sobą, zwłaszcza u tych, którzy mają tendencję być w kolizji z prawem harcerskim.

Przykładów jak stosuje prawo harcerskie dostarczą często członkowie zastępów, jeżeli stworzymy im okazję do mówienia. Nad prawem harcerskim musimy świadomie pracować, ono samo nie spadnie na nas jak manna z nieba.

tekst prawa

1. Harcerz służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swe obowiązki.
2. Na słowie harcerza polegają jak na Zawiszy.
3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.
4. Harcerz w każdym widzi bliźniego a za brata uważa każdego innego harcerza.
5. Harcerz postępuje po rycersku.
6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
8. Harcerz jest zawsze pogodny.
9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny.
10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach i zwalcza n a ł o g i .

przyniesienie

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym prawu harcerskiemu.

wpisz w dzienniczku

Nie wyobrażam sobie harcerki czy harcerza, którzyby nie zechcieli wpisać sobie w ozdobny sposób do swych dzienniczków harcerskich prawa i przyniesienia! Zachęmy ich do tego, pokażmy jak to zrobić.

Proponujemy zastępom "akcję poznawania i prawa harcerskiego. Wszyscy nauczymy się go na pamięć w czasie do A potem będziemy je rozważali w stałych pogadankach.

Przyniesienie i prawo

Idziemy naprzód i ciągle pniemy się wwyż, by zdobyć szczyt ideału, gdzie bliźni harcerski krzyż przyniesienie Harcerskie

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym prawu harcerskiemu.

W prostych słowach i formie przyniesienie i prawo harcerskie podaje nam cel życia człowieka, określając stosunek do Boga, ludzi i samego siebie.

Jaka jest w tym nasza rola? Co my mamy robić w życiu? Zgłaszamy sami ohotniczo naszą czynną wolę, że zrobimy wszystko w całym życiu aż po jego kres, by osiągnąć ten ideał, zbliżyć się do Boga, udoskonalić siebie i wesprzeć każdego człowieka w wysiłku, by świat uczynić lepszym.

Nie chcemy tylko brać, ale mamy także dawać, pragniemy czynnie tworzyć ideał d o b r a na tym świecie.

Angażujemy się na całe życie, a nie tylko na okres chłopięc- dziewczęcy. Wyznajemy zasadę: raz harcerzem - raz harcerką - całe życie harcerzem - harcerką.

Wobec tego formy i cele naszej służby mają się r o z - w i j a ć z nami - r o s n ą ć i d o j r z e w a ć. Pojęcia Boga, Polski - naszej ojczyzny ideowej, bliźniego i formy pracy dla tych trzech celów chcemy ulepszać przez całe życie.

Przyniesienie to nie przysięga, ale dobrowolne oświadczenie, się podejmuję się dodatkowych obowiązków w życiu. Zgłaszam się sam do służby potężnej: Bogu, Polsce i bliźnim i w tej służbie chcę się doskonalić.

Służba naczelna zbliża mnie do Boga, wskazuje mi drogę

doskonalenia się i szukania pierwiastków Boskich w swym życiu. W miarę jak dojrze-
wam, przyjęte na siebie obowiązki pojma-
ję pełniej i lepiej; rośnie, rozwija się
ze mną także pojęcie Boga w mym życiu.

Stwierdzam, że prócz Boga, całe
życie moje poświęcę Polsce i w miarę mych
możliwości będę jej służył, bo uważam ją
za swą duchową ojczyznę. Rozum, uczucie
i wola wykreśla mi zakres i sposoby tej
służby.

Człowiek jak obraz i podobieństwo
Boga jest rzeczą świętą, której krzyw-
dzić nikomu nie wolno.

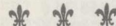
Rozumiem, że program mego doskona-
lenia się jest zawarty w przyrzeczeniu
i prawie harcerskim i dlatego za naczelny warunek dobrego harce-
rza- harcerki uważam **poznawanie, rozumienie
i stosowanie przyrzeczenia i pra-
wa harcerskiego w codziennym ży-
ciu.**

1. Harcerska służba Bogu i Polsce i spełnia sumiennie swe obowiązki

Służba Bogu to nie tylko odmawianie pacierza, chodzenie
do kościoła, ale życie wedle prawa Bożego. Poznawanie pojęcia
Boga i naszej religii w miarę jak się rozwijamy i doskonalimy
swe wykształcenie i przygotowanie do życia, obowiązuje nas
zawsze. Pojęcia o Bogu z okresu przygotowywania się do pierw-
szej Komunii nie mogą nam wystarczyć na całe życie, podobnie
jak nie wciskamy na swe rosnące ciało ubranka ze swego dzie-
ciństwa. Zatem mamy uzupełniać swoją wiedzę o Bogu i religii.

Służba Polsce:

Nawet jeżeli urodziliśmy się poza Polską i jesteśmy oby-
watelami innego państwa, nie przestajemy być Polakami, bo Pol-
ska w znaczeniu ideowo-kulturalnym, a nie politycznym, jest na-
szą ojczyzną ideową. Jako obywatele państwa kraju zamieszkania
spełniamy sumiennie swe obowiązki wobec tego państwa, natomiast
dodatkowo bierzemy na siebie obowiązek rozwijania swej polsko-
ści, mówienia po polsku i poznawania kultury polskiej, mimo, że
mieszkamy poza Polską.

Naszą służbą Polsce w każdym okresie życia jest
doskonalenie swej mowy rodzinnej, rozszerzanie
wiedzy o Polsce i dążenie do pełnej i prawdziwej
niepodległości Polski. Formy służby Polsce
mogą się zmieniać z latami i z naszym osobistym
rozwojem, ale celem naszego działania będzie
zawsze to, co przyczynia chwałę narodowi polskie-
mu i przynosi szczęście Polakom.

Nie wstydzimy się nigdy swej polskości, a
naszym postępowaniem zasługujemy na szacunek w świecie. Wido-
nym znakiem polskości w naszym mieszkaniu będzie: krzyż, orzeł
i biało czerwony sztandarek oraz biblioteczka polska, uczęszcza-
nie do szkoły ojczystej i popieranie każdej akcji polskiej.

2. Na słowie harcerska-ki polegaj jak na Zawiszy

Wyznajemy zasadę zgodności słów z czynami. Nie rzucamy
naszych słów na wiatr, nie czynimy lekkomyślnych obietnic, ale
rzetelnie wypełniamy wszystko, czegośmy się podjęli. Prawa
Boskie, harcerskie, obowiązki zawodowe, narodowe oraz obowiązki
wobec bliźniego wykonujemy wedle naszych najlepszych sił i moż-
liwości.

Pełna realizacja ideałów tego punktu prawa harcerskiego
decyduje o naszym rzetelnym stosunku do życia i zawartych w nim
obowiązków. Zawsze tak postępujemy, by można było na nas pole-
gać. Wzorem dla nas jest Zawisza Czarny z Garbowa, rycerz z
czasów Władysława Jagiełły, znany w całej Europie ze swej sła-
chetności, sprawiedliwości i dotrzymywania słowa i wierności
swym obowiązkom. Swym ideałom służył nie dla pieniędzy, zaszczy-
tów, stanowisk i zostawił nam wzór służby Bogu, Polsce i bliź-
nim. Wartość nasza jako ludzi mierzy się zrozumieniem i zakre-
sem wykonywania tego punktu prawa harcerskiego.

3. Harcerska jest pozytywna a i niecie- skotna pomoc bliźnim

Wartość kultury mierzy się stosunkiem człowieka do czło-
wieka. W kulturach prymitywnych życie ludzkie nie ma wartości.
Dopiero Chrystus podniósł niewolnika do godności ludzkiej, a
przykazanie: "To wam nakazuję, byście się wzajemnie miłowali"
- uczynek podstawą każdego kodeksu.

Uszanować w drugim człowieku pierwiastek ludzki stworzony
na obraz i podobieństwo Boga, to znaczy wyrugować ze świata

ludzką krzywdę, wojny, niewolnictwo i ograniczanie swobody rozwoju jednostki.

Stosunek nasz do każdego stworzenia, a człowieka w szczególności ma być życzliwy, uczynny i pomocny. Ideałem naszego postępowania jest pomoc drugiemu a nie wyrządzanie krzywdy. Pożyteczność nie ogranicza się tylko do współczucia i ciepłych słów, ale wymaga życzliwej, czynnej pomocy. Świat staje się lepszy, gdy ludzie wzajemnie sobie pomagają, zamiast się oszukiwać i zabijać.

Szukamy okazji, by pożytecznie pomóc bliźniemu w czymś, czego on najbardziej potrzebuje. Pomoc może być materialna, ale bardzo często potrzebna jest także moralna. W naszym języku harcerskim mówimy o **dobrych uczynkach**, które są wyrazem naszej troski o bliźniego. Dobrym uczynkiem będzie nie to, co się nam podoba, ale coś czego bliźni najbardziej potrzebuje. Orobina wyobraźni i zainteresowania się drugim człowiekiem powie nam co mu potrzeba. Dobry uczynek szerzy wiarę w lepszą naturę człowieka, a tej wiary świat dwudziestego wieku, obozów koncentracyjnych i czerwonych brygad, najbardziej potrzebuje. Pielęgnowanie dobrych uczynków uszlachetnia obydwie strony: i dawcę i odbiorcę, tworzy przyzwoite stosunki między ludźmi.

4. *Harcerz-ka w każdym widzi bliźniego a za brata-siostrę uważa każdego a harcerza*

Miluj bliźniego jak siebie samego - a brat to jeszcze coś droższego aniżeli bliźni. Inny harcerz- harcerka to nasz brat- siostra. Tworzymy jedną rodzinę harcerską i chcemy sobie wzajemnie pomagać słowem i czynem. Samolub żyjący tylko swoim światkiem w "ślimaczym" domku niczego w życiu nie dokona.

Stosunki ludzkie układają się wedle wzoru: daję - biorę. Biedny jest człowiek, któremu nigdy nie powiedziano dziękuję, bo widocznie nie zasłużył na to swym egoizmem. W społeczeństwie harcerskim wytwarzają się przyjaźnie trwające całe życie. Otwórzmy serca dla bliźnich, a przerobimy dzisiejszy świat wzajemnej nieufności, zawiści i walki. Plotkując o kimś, zazdroścąc mu powodzenia, czy dobrych wyników w pracy, pomniejszając walory bliźniego, dajemy złe świadectwo o sobie samym. Widząc strapioną twarz, uśmiechnijmy się do niej i zapytajmy: "czy mogę w czymś pomóc?" ...

5. *Harcerz-ka postępuje po rycersku*

Święty Jerzy, zakony, rycerze w stylu Zawiszy, wywiedli ludzkość z mroków nienawiści średniowiecznej i wnieśli ją na wyższy poziom kultury. Dzięki nim życie w Europie stało się piękniejsze i lepsze. Harcerstwo tworzy właśnie taki zakon ludzi szlachetnie czyniących, wierzących w dobrą naturę człowieka, w przewagę Dobra nad Złem. Pielęgnowujemy te ideały w naszej pracy gromad zuchowych, drużyn harcerskich, wędrowniczych i instruktorskich.

Uwierzmy w siebie i naszą dobrą wolę, nie "zjadajmy się" wzajemnie w kaśliwych dyskusjach, ale rozpocznijmy turniej rycerski, w którym dobro zapanuje nad złem. Złe, brzydkie słowa i maniery, złośliwa niechęć wobec drugiego działają jak trucizna i uderzają także w nas samych. Szlachetna rycerskość nie jest objawem słabości, podobnie jak nie dowodzi mocy i siły opancerzona pięść, czy nuklearna dywizja. Wizję lepszej przyszłości zapewniamy nam raczej rycerskie charaktery, aniżeli spancerzone czołgi. Imperia i cywilizacje oparte na przemocy i nienawiści znikają dotychczas bez śladu, a kultura europejska oparta na chrześcijańskiej miłości bliźniego broni się dzielnie przeciwko konwulsjom nienawiści i barbarzyństwa. Harcerstwo w swej walce z nienawiścią z miłością zawsze staje po właściwej stronie walczącej - wybierając miłość bliźniego.

6. *Harcerz-ka miluje przyrodę i stara się ją poznać*

Biedna byłaby ludzkość, gdyby jej wypadało żyć w skalistym pustkowiu. Niestety człowiek często tak się zachowuje, jakby chciał ten cały piękny świat przyrody zamienić w pustynię.

Zainteresujemy się najmniejszym kwiatkiem, muszelką, czy kilkutygodniową mszka, a poznamy piękno przyrody i uchylimy rąbek tajemnicy wszechświata. Poznamy prawa rządzące przyrodą, a zrozumiemy jej tajemnice, by się łatwiej do niej przystosować. W dwudziestym wieku człowiek stanął na księżycu, poznał wiele zagadek przyrody, ale nie wyżył się niszczycielskich instynktów. Nasze szkodnictwo jest zbyt wielkie i szybsze od twórczych procesów przyrody. Niszcząc przyrodę, okazujemy swoje bezmyślność i głupotę, zanieczyszczamy nasz drugi dom, który Stwórca oddał nam na nasz użytek. Poznając dobrze prawa przyrody możemy swoje życie uczynić przyjemniejszym i ciekawszym. Traktujmy przyrodę jako bliźniego, który zawsze jest gotów nam pomóc.

7. Harcerz-ka jest karny-a i posłuszny-a rodzicom i swoim przełożonym

Starajmy się zrozumieć, że karność to nie jest niewola ani ograniczanie naszej samodzielności czy swobody. Jako jednostce społecznej wypadnie nam żyć ciągle w jakiejś komórcie społecznej: rodzinie, gromadzie, drużynie, szkole, społeczności takiej czy innej. Im wcześniej nauczymy się współżyć w gromadzie tym lepiej dla nas w całym naszym życiu. Przez umiejętność karnego współżycia z naszymi rodzicami osiągamy pełnię rozwoju za cenę dłuższej nieco zależności od nich. Na tym bowiem opiera się kulturowy postęp człowieka, który w młodym wieku przejmuje od rodziców i przełożonych dorobek przodków.

Życie dzisiejsze jest tak skomplikowane, że, żyjąc w pojedynkę, nie dokonilibyśmy niczego. Widzimy, że społeczeństwa karne i zorganizowane zapewniają sobie lepszy byt od prymitywnych.

Karność bywa formalna, zewnętrzna, wymuszona, albo świadoma i dobrowolna, płynąca z naszego przekonania i dobrej woli. W harcerstwie- organizacji ochotniczej - działamy na zasadzie karności wewnętrznej - świadomej. Rodzicom i przełożonym okazujemy cześć, bo wiemy, że oni dobrze nam zyczą i pracują dla naszego dobra. W tym też tkwi nasza siła i zwartość organizacyjna a zbiorowa opinia sprzyja rozwojowi karności.

8. Harcerz-ka jest zawsze pogodny-a

Śmiech to zdrowie moralne i fizyczne. Gdy jesteśmy chory, zdenerwowani, żli, zmartwieni, trudno jest nam się uśmiechać. A jednak pamiętajmy, że uśmiech cuda działa i od razu ukazuje człowieka.

Wolimy pracować z ludźmi, którzy mają zmysł humoru, ja-koś z nimi wszelkie trudności rozwiązuje się łatwiej. W szkole lubimy nauczyciela obdarzonego poczuciem humoru i obu stronom jest z tym lepiej. I nauczycielowi i uczniom. Tak jest zresztą w pracy, we współżyciu z ludźmi, w rodzinie.

Pracując świadomie nad sobą, wyrobimy w sobie zmysł humoru, bo każdy człowiek ma go odrobinę po przyjeździe na świat, byle go nie zatracił ale rozwinął. Na pogodę ducha są różne recepty, np. gwizdać. Tak, byle nie fałszywie. Uśmiechnąć się - ale nie głupio. Ważne, by nie wpadać w panikę, w zdenerwowanie,

nie wykrzykiwać, nie wyklinać, czy używać soczystych skłów. Pogodę ducha zapewniamy sobie głównie rzetelnym wypełnianiem praw Bożych i ludzkich. Wiara w siebie, że wszystkie trudności pokonamy, jeżeli zabierzemy się do nich cierpliwie i umiejętnie dodaje nam zawsze otuchy i rozjaśnia sytuacje, które zdają się być beznadziejne. Wierzmy w siebie i w przewagę dobra nad złem w człowieku, a nie stracimy nigdy pogody ducha. Pogoda ducha to nie manna z nieba, trzeba na nią zapracować.

9. Harcerz-ka jest oszczędny-a i ofiarny-a

Pozorna sprzeczność, bo ani dusigrosz, ani rozrzutnik. Szanujemy dobra, które zdobywamy po to, by ich nie marnować, ale użyć dla pożytku naszego i bliźnich. Oszczędzamy pieniądze, aby je umiejętnie i pożytecznie wydać i wykorzystać.

Rozglądnijmy się naokoło nas, a ile zobaczymy niepo- trzebnego marnotrawstwa, a równocześnie beznadziejnej nędzy. Czyż nie zjawia się przed nami twarzyczka głodnego dziecka na widok chleba, bezmyślnie wyrzuconego do kubka na śmieci. Tylko szczury z tego korzystają. Nie kupuj za dużo, nie bę-dziesz wyrzucał, a zaoszczędzonym groszem wespiesz pożyteczną akcję drużyną, szkołą ojczystej, nakarmisz głodnego ...

Oszczędzamy i szanujemy swe zdrowie, by mieć siły do ofiarnej pracy. Idziemy całe życie po tej linii oszczędności i ofiarności, by trzymać siebie w ryzach i nie ulegać byle zachciankom i szkodliwym nałogom. Oszczędzamy na "czarną godzinę", by nie być ciężarem rodziny, darmozjadem, społecznym pasożytem. Oszczędnością i ofiarnością wyrabiamy w sobie instynkt mocy; możemy być skutecznymi pozytywnymi i wartościowymi członkami społeczności polskiej i dalszej, jeżeli kto woli. Bezmyślnie chuliągostwo tępiamy jak zarazę społeczną.

10. Harcerz-ka jest czysty-a w myśli, w mowie i w czynkach i zwalcza nałogi

Pamiętajmy, że w życiu osiągamy wyniki tylko ćwiczeniem i ciągłym wysiłkiem, bo takie są prawa naturalne. Ten punkt prawa nie daje nikomu żadnych ulg, lecz przeciwnie wzywa do wysiłku, do walki ze szpetną myślą, z uczynkami sprzecznymi z prawem Boskim, naturalnym i ludzkim i wzywa do walki z nałogami.

A gdy zapalisz papierosa lub wypijesz kieliszek, to zwalczasz czy uprawiasz nałogi? Żadna dyalektyka tu niczego nie zmieni. Sprawa jest jasna. W harcerstwie nie palimy

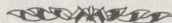
tytoniu, nie pijemy alkoholu, nie używamy narkotyków, nie poddajemy się nałogowi hazardu itp. Głębokim sensem harcerstwa jest praca nad sobą. Walka ze swymi słabościami. Poprawa codzienna niemal naszego charakteru przez drobne zwycięstwa nad własnymi ułomnościami. Pozwalanie sobie "na boczek" na to i owo to nie ćwiczenie, to nie walka ze słabościami!

Nie oszukujmy samych siebie! Postawmy sprawę stowarzyszenia prawa harcerskiego jasno i stanowczo! Nie udawajmy harcerek - harcerzy "malowanych od parady", ale bądźmy rzetelnymi realizatorami przyrzeczenia i prawa harcerskiego w myśl naszej piosenki harcerskiej:

" Coraz wyżej - wciąż na szczyty coś mi każe iść...
To co nocom daje świty, co las stroi w liść.
To mi nie da pełzać nisko, ni zagręznać w brud,
Tylko dążyć gdzie gwiazd blisko
A drogą przez trud! " * * *

C Z U W A J !

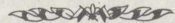
hm Ignacy Płonka

Gawędy na temat prawa harcerskiego na różnych poziomach słuchaczy znajdziecie w rocznikach Bądź Gtów 1954 i 1955 oraz w Na tropie w każdym numerze roczników 1958, 1968, 1969, 1971, 1974, w marcu i kwietniu 1975 i 1977, nrze 7-8 1979 str 2-3 Rozkaz Naczelnika Harcerzy " Stosowanie prawa harcerskiego. W nrze 11 /1979 znajdziecie komentarz prawa ,który tu powtarzamy.

nana okładka

przedstawia Księcia Karola podczas wizyty w Domu Polskim w Derby 27.3.1981./str.ost./Frontowa: "Wędrujemy na szyszkę.
- podpatrzył phm J. Świętochowski podczas Zjazdu Wędrowników.

gry na młodzika

Młodzik umie na pamięć przyrzeczenie i prawo harcerskie oraz rozumie ich znaczenie.

Wszystko co robimy można wykonać w tępy, nudny sposób ,albo inteligentnie - po harcersku - grą. Zastępowy przygotowuje sobie możliwie ładnie wypisany tekst prawa i przyrzeczenia. Na jednej zbiorce nie opanujemy 10 punktów prawa, więc rozkładamy ten proces poznawania prawa przynajmniej na 12 zbiorok. Każdy w zastępie musi mieć d z i e n n i c z e k - notatkę ozdobnie prowadzoną i tam stopniowo notujemy wszystko, co się nam przyda w pracy zastępu. Na jednej zbiorce wpisujemy 1 - 3 punktów prawa. Resztę zrobimy to w domu / trzeba tylko dostarczyć tekst prawa i przyrzeczenia powielony kseroksem i tp.

Przypominacie sobie z poprzednich numerów Na tropie o zasadzie uczenia się prawa : p o z n a ć - r o z u m i e ć s t o s o w a ć.

Poznać : uczymy się na pamięć w zbiorowym powtarzaniu, w sztafecie, w rozsypance słownej, w układaniu podartego tekstu, w zgadywaniu który to jest punkt, w konkursie kto wyliczy wszystkie punkty poprawnie i tp.

Prawo Zastępowy przygotowuje tyle identycznych kart zawierających tekst prawa i przyrzeczenia ilu jest członków/kiń/ w zastępie. Tnie te listy na kawałki - wszystkie tak samo i rozdaje każdemu/każdej/ dla ułożenia całości. Kto pierwszy ułoży, otrzymuje punkty.

Inna odmiana. Tekst nie jest kompletny i należy uzupełnić brakujące słowa. Albo: punkty prawa nie są numerowane i trzeba ułożyć je w poprawnej kolejności. Można wprowadzić celowo pomyłkę tekstu i kazać wyszukać błąd.

Jeżeli znajdziemy pomysłowego rysownika,

A może ktoś to

poprosimy go, by treść prawa oddał w rysunekach, zrobil, przysłał nam to wydrukujemy w Na tropie. Na zbiorce możemy urządzić grę dwójkami wzajemnie sprawdzającymi znajomość prawa: n.p. Jeden pyta : które to prawo i jak czy tekst brzmi : jest karny i posłuszny ..Uzupelnij i podaj numer prawa. / Druhu zastępowy, drużynowy Przed zbórką na temat prawa harc. przeczytaj na nowo artykuły Na tropie nr 10 i 11/1979./

krzyż

Chłopcy, dziewczęta wykonują z tektury krzyż harcerski, w którym wianek, kółko i lilijka mogą być nakładane i są w zapasie - w kolorach srebrnym i złotym. Zastępowy - zastępowa okazuje krzyż ten w różnych odmianach, składając różne części. Zastęp ma wpisać jakiego stopnia krzyż pokazywano za każdym razem. Rysownika- rysowniczkę w zastępie uprzednio poprosiliśmy, by nam przygotował /a/ "model krzyża.

sznury funkcyjne

Na przygotowanych sznurach funkcyjnych albo na rysunkach sznurów funkcyjnych możemy łatwo mogąc bawić się w funkcyjne. Rozdajemy dowolnie sznurki funkcyjne i wydajemy komendę : "funkcjami zbórka". Niezwykle ważne jest, by właściwi zastępowi, przybocznicy i drużynowicze mieli przepisowe sznurki na zbórkę.

mundur

Okazujemy chłopca, dziewczynę w przepisowym mundurze i obserwujemy go/ją przez kilka minut, objaśniając każdy szczegół. Następnie wychodzimy z nim/nią z pokoju, przeprowadzamy drobne zmiany w mundurze, n.p. krzyż w niewłaściwym miejscu, sznurek inny, na prawym ramieniu i t.p. i przyprowadzamy go/ją z powrotem. Każdy ma zanotować błąd, albo powiedzieć je na ucho zastępowemu/wej/ tak, by reszta nie słyszała.

Można zacząć od pokazania nieprawidłowe ubranie i zacząć je pojedynczo, po kolei poprawiać.

Warto przypilnować, by w dziennikach zastęp miał wypisaną, wyrysowaną przepisowe umundurowanie. Zdolny rysownik, rysowniczką mogą nam przygotować obrazek do ćwiczenia : zauważ błąd w umundurowaniu.

Dzienniczki harcerskie pielęgnowane przez zastępowych przy pomocy punktacji są dobre ich prowadzenie przysądza się w pracy zarówno zastępowym jak i członkom zastępu.

polska flaga

Zastęp wykona z drzewa i płótna modele masztów z ruchomymi banderami. Najlepszy zrobione maszty wystawiają, a jeden najlepszy sium być będzie do następującej ceremonii: na początku każdej zbórkę zastęp banderkę wioząca się uroczystie - zastęp staje na baczność a na końcu zbórkę flagę/banderkę się opuszcza. Przyznawane punkty konkursowe za wykonywanie różnych prac czy czynności urozmaica zbórkę zastępu i ożywia zainteresowanie.

zauważ błąd

Na obrazku widać źle założone luźne kołory składające się bandery lub herbowe chorągwie. Zastęp ogląda obrazek i każdy w zastępie wypisze na kartce / lub powie zastępowemu/wej/ jakie błędy zauważył.

zawody w śpiewie

Zawody śpiewackie pojedynczo lub dwójkami w odśpiewaniu : Jeszcze Polska nie zginieła, Boże coś Polskę, Wszystko co na sze i jedna lub dwie piosenki harcerskie.

czy znasz mapę Polski?

Potrzebna ślepa mapa Polski / powieliciele sobie kseroksem załączoną mapę w ilości przynajmniej jednej dla każdego. Każdy /a/ podpisze swą mapkę i na paru kolejnych zbórkach uzupełni nazwy : gór, rzek, miast, puszczy, rezerwatów i t.p. Zastępowy musi posiadać mapę Polski. Warto zdobyć Atlas geograficzny dla klasy IV "Poznajmy Polskę" cena 15 zł. Zastępowy/wa/ z drużynowym/wą/ ułożą sobie kilka konkursów na znajomość mapy Polski obecnej oraz z i e m z a b r a n y c h.

Kim geograficzny

Kim geograficzny obejmujący góry, rzeki, miasta, puszcze będzie dobrym wprowadzeniem do uważnego czytania i zapamiętywania mapy. Zastępowy przyniesi na zbórkę większą mapę Polski i czyta ją z zastępem przez kilka minut. Następnie zasilony mapę i pyta : napisz na kartce ile nazw zapamiętałeś z gór, rzek, miast. Jeżeli wynik będzie jeszcze słaby, polecamy oglądać mapę przez 3 minuty a potem każemy spisać na karteczkach zapamiętane nazwy. Oczywiście trzeba te karteczki ocenić.

W urozmaicony sposób zaznajomimy również kandydatów na młodzika z wydarzeniami historycznymi jak: przyjęcie chrztu, bitwa pod Grunwaldem, pod Wiedniem / w r. 1983 przypada 300 - letnia rocznica, bitwa pod Warszawą 15-16. VIII. 1920/. Pomyśl.

Kacik

w zastępie
młodzików

Wiadomo, że zdobycie stopnia harcerskiego sprawia przyjemność. W harcerstwie jednak nie sprowadzamy naszych zabiegów do przygotowywania "do egzaminu na stopnie harcerskie". My chcemy bawić się po harcersku wedle określonego programu, który sugerują stopnie harcerskie dostosowane do wieku i upodobań chłopców czy dziewcząt. Sprytny - a zastępowy - a tak ułożą sobie program zbiórek, by po pewnym okresie ich zastęp mógł łatwo zdobyć próbę na potrzebny stopień.

Przy młodziku wymagamy, by należał do harcerstwa przynajmniej trzy miesiące i brał udział w 12 zbiórkach oraz 1 wycieczce. Spróbujmy ułożyć sobie program 12 zbiórek, które ułatwią zdobycie młodzika. Opiszemy tu dokładnie 1-ą zbiórkę a program następnych podamy tylko punktami tematowymi. To jest tylko sugestia - zastępowi-e na tej podstawie mogą sobie wiele zmian wprowadzić odpowiednich dla ich zastępów.

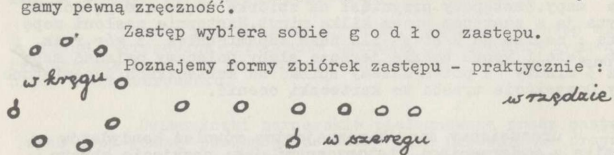
zbiórka

Zbiórka ma trwać 90 minut. Zastęp usiądzie w kręgu i zastępowy zagaja...

Objasnia najpierw potrzebne/przypuszczalnie nieznanie zastępowi słownictwo: harcerz-rka, zastępowy-a, drużynowy-a. Mówimy do siebie druhu - druho. Chodzimy na zbiórki, bawimy się, a przez gry poznajemy sprawy polskie, do skonałimy się przy pomocy prawa harcerskiego. Urządzamy gry, wycieczki, ćwiczymy się w technice harcerskiej i osiągamy pewną zręczność.

Zastęp wybiera sobie godło zastępu.

Poznajemy formy zbiórek zastępu - praktycznie :

w kręgu, w szeregu, w rzędzie na komendę wydaną głosem lub znakami. Możemy tę część urozmaicić w ten sposób, że każdy w zastępie próbuje po kolei wydawać komendy i przeprowadzać bodaj jedną formację / formę zbiórki /. Pomysł 12 zbiórek na młodzika.

1- a zbiórka - Przyrządzenie harcerskie i tekst prawa.

- Ojciec nasz.
- Mapa Polski.
- Adresy, telefony zastępowego i drużynowego.
- Reagowanie na rozkazy wydawane po polsku.
- Projekt najbliższej wycieczki.
- Ustny meldunek - sztafeta przyrządzenia.
- Śpiew. Objasnianie przyrządzenia.
- Obrzędowe zakończenie zbiórki.

2- a zbiórka

- Pierwszy punkt prawa harcerskiego.
- Objasnianie lilijki, ukłon harcerski, godło zastępu.
- Mapa Polski wklejona w dzienniczku.
- Flaga narodowa i jak się ją wywiesza.
- Sprawdzenie czystości rąk, uszu i karku.
- Krok "skautowy" (50 metrów biegiem, 50 metrów zwykłym marszem) - gra rzutna.
- Co zabrać na wycieczkę.
- Muszta jednostki: baczność! spoczni! równaj w prawo! Ustny meldunek. Pieśń.
- Obrzędowe zakończenie zbiórki.

3- a zbiórka

- "Na słowie harcerza ..." Objasnienie krzyża harcerskiego, ukłon skautowy.
- Wierzę w Boga, sprawdzenie czy umieją.
- Nasze granice. Zawieszenie flagi.
- Mycie zębów. Wskazówki higieniczne.
- Krok "skautowy" - zaprawa, gra rzutna.
- Transport w naszej okolicy, ruch uliczny.
- Salutowanie w czapce i bez czapki, sztafeta meldunkowa z tekstem prawa.
- Pieśń i obrzędowe zakończenie zbiórki.

4- a zbiórka

- Trzeci punkt prawa, objaśnienie krzyża, chorągiewka zastępu.
- Wierzę w Boga.
- Stolice Polski, Orzeł- godło.
- Przemoczenie nóg, jak zapobiegać pęcherzom.
- Bieg 50 metrów, gra "barani skok".
- Znajdowanie się z ekwipunkiem wycieczkowym. Jak pakować plecak.
- Znaki ręki, gra terenowa "ukryty list".
- Pieśń i obrzędowe zakończenie zbiórki.

5- a zbiórka

- Czwarty punkt prawa. Stopnie harcerskie pokazane na krzyżu. Mundurek harcerski. Chorągiewka zastępu.
- Rzeki polskie.
- Zapobieganie przeziębieniu i katarowi.
- Skoki w dal, gra skoczna lub siatkówka.
- Łopatką, typy kuchenek, rozpalenie ognia.
- Znaki gwizdkiem, gra terenowa "ukryty skarb", pieśń.
- Obrzędowe zakończenie zbiórki.

6- a zbiórka

- Piąty punkt prawa, każdy objaśnia jak je rozumie.
- Sznurki funkcyjne: szeregowego, zastępowego, przybocznego i drużynowego.
- Mundur harcerski z dystynkcjami.
- Rysunek chorągiewki zastępu w dzienniczku.
- Dziesięcioro przykazań. (Sprawdzić czy umieją, jeżeli nie - podyktować).
- Góry polskie.
- Zapobieganie zanieczyszczeniu rany, zasada opatrunku.
- Skoki wwyż lub gra ruchowa.
- Węzły: płaski, tkacki, rybacki.
- Znaki indyjskie, gra terenowa.
- Pieśń, zakończenie zbiórki.

7-a zbiórka

- Szósty punkt prawa. Czytanie i korzystanie z Na Tropie. System alarmowy zastępu.
- Dziesięcioro przykazań.
- Miasta polskie.
- Co zabrać na biwak z apteczki polowej.
- Wspinanie się na drzewo przy pomocy liny.
- Wzór łatwych ćwiczeń gimnastycznych porannych.
- Higiena nóg i marszu.
- Ustna depesza (prawo harcerskie).
- Pieśń i zakończenie zbiórki.

8-a zbiórka

- Siódmy punkt prawa.
- Czytanie i korzystanie z "Na Tropie".
- System alarmowy zastępu.
- Kim mundurowy. Kompas. Mapa.
- Chrząst Polski.
- Udział we Mszy świętej.
- Wzywianie lekarza.
- Zabawa "berek żuraw", "walka kogutów".
- Co zabrać na wycieczkę.

9-a zbiórka

- Ośmy punktprawa.
- Kim ekwipunkowy (chodzi o polskie nazwy!).
- Udział we Mszy świętej.
- Grunwald.
- Bandażowanie palców, dłoni, przedramienia.
- "Berek ranny", przepychanie się indywidualne przez linę.
- Pakowanie plecaka, marsz na kierunek, czytanie mapy.
- Kim wystawowy albo szukanie skarbu.
- Pieśń. Obrzędowe zakończenie zbiórki.

10-a zbiórka

- Dziewiąty punkt prawa. (Wszyscy objaśniają).
- Lilijki różnych organizacji skautowych.
- Boże coś Polskę.
- Sobieski pod Wiedniem.
- Higiena marszu, przenoszenie rannych.
- "Berek baran", przeciąganie liny.
- Pakowanie plecaka, czytanie mapy.
- Tropienie zainscenizowanego wydarzenia.
- Pieśń. Obrzędowe zakończenie zbiórki.

11-a zbiórka

- Dziesiąty punkt prawa harcerskiego.
- Kim lilijkowy.
- Trzy pieśni religijne.
- rok 1920 (Cud nad Wisłą).
- Jak przygotować żółtko polowe.
- Gra bieżna z piłeczką.
- Zaprowiantowanie na wycieczkę jednodniową.
- Praktyczne wiązanie węzłów (na lince, a nie na sznurku).
- Wyprawa po dobry uczynek.
- Pieśń. Zakończenie zbiórki.

12-a zbiórka

- Każdy tekst prawa i przyrzeczenia harcerskiego. (Każdy zna na pamięć).
- Zna polskie organizacje w swej parafii.
- Wie kto jest Prezydentem RP na emigracji.
- Zaradność oceniona na podstawie zachowania się na zbiórkach.
- Gra bieżna, a ocenił udział w grach.
- Rozpalenie ognia, zagotowanie herbaty lub jajka na miękko.
- Zastosowanie praktyczne węzłów.
- Wyprawa po dobry uczynek.
- Pieśń i uroczyste zakończenie zbiórki.

13-a zbiórka

- Próbnny bieg harcerski na miodzika. hm. I. Płonka.

Tutaj mówimy po polsku

Coraz częściej zaskakują nas drużynowi/e/ a także instruktorzy - rki pytaniem: " czy możemy instruować na zbiórkach w języku kraju zamieszkania ? ... bo przecież młodzież nie rozumie po polsku... "

Stanowczo - nie !

Cały sens naszej pracy harcerskiej polega na z a p r a w i a n i u młodzieży do u ż y w a n i a j ę z y k a p o l s k i e g o i p o z n a w a n i a p o l s k o ś c i !

Oczywiście zdajemy sobie sprawę z trudności językowych naszej młodzieży, ale nie możemy iść na łatwiznę i za cenę szybkiego zdobycia stopni harcerskich rezygnować z języka polskiego. Nie oszukujemy siebie i rodziców ! Wszyscy wierzą, że w harcerstwie prowadzimy polską pracę i na zbiórkach naszych mówimy po polsku, rozwijamy swoją polskość.

Nowe trudności w pracy harcerskiej wymagają od naszc' instruktorów dodatkowych kwalifikacji : a. zastępowi-e, drużynowi-e, instruktorzy, instruktorki muszą mówić po polsku, inaczej nie mogą prowadzić naszej pracy, b. potrzebują także mieć wprawę w instruwaniu w języku polskim, jako języku " drugiego".

metoda bezpośrednia.

Pomyślmy tylko ! Uczymy się języka " drugiego" mówiąc a nie słuchając biernie. Stosujemy metodę bezpośrednią, która polega na tym, że nie zaczynamy od języka " pisanego", ale mówionego, słyszane go. Pokazujemy zespołowi przedmioty, nazywamy je i zachęcamy do powtarzania tych nazw. Ale należy z miejsca wymawiać poprawnie ! Każdy w zespole, dosłownie każdy - powtarza te nazwy tyle razy, aż je zapamięta. Powtarzanie odbywa się na weselo, zabawa, na wysigci kto lepiej i prędzej zapamięta. Broń Boże nie uczymy gramatyki ! Pokazujemy n.p. n a r z ę d z i a potrzebne przy zajęciu har-

cerskim, nazywamy je, powtarzamy te nazwy i mówimy zaraz co nimi r o b i m y. Czyli obok rzeczowników poznajemy natychmiast czasowniki. A więc o " namiecie mówimy co z nim r o b i m y : " stawiamy, rozbijamy namiot, okopujemy, napinamy odcinającemi linkami, snurujemy, otwieramy, wietrzymy, suszymy, zabezpieczamy przed zniszczeniem, przeciekaniem pakujemy na sucho, nigdy mokro i t p.

zawsze

Oczywiście zastępowy kieruje rozmową podczas tych zajęć tak, by każdy miał okazję powtarzania i zastosowania nowych wyrazów. Posłuchajcie jak się bawia dzieci w wieku przedszkolnym: używają same zabawki i mówią... mówią... mówią... powtarzając bez końca te same wyrazy dopóki ich nie przyswoją - a wówczas " rzucają " się na nowe wyrazy. Nie poświadczajcie mi, że jako polonista chcę z harcerstwa zrobić s z k ó ł k ę językową. Wcale nie ! Ale powiedzcie mi czy znacie inną szybszą i przyjemniejszą metodę nauczania zespołu porozumiewania się z wami ?

destarujemy

Wiadomo - osoby, rzeczy, czynności są jak i e ś - więc nazywamy je - czyli dostarczamy zespołowi p r z y m i o t n i k ó w. N a m i o t zatem będzie : dobry, nowy, stary, podarty, przeciekający lub suchy i bezpieczny, solidnie postawiony, bezpieczny od burzy, wiatru, pewnie olinkowo, rozbity dobrze, utrzymany w porządku, przestrzenny, pakowny i t p. A że raz powiedzcie nie wystarczy, nie wahajmy się powtarzać pewnych zwrotów tak długo aż wszyscy zaczną ich używać w rozmowie.

wyrazów

Gra Kima p o m o ż e. Zastępy harcerskie mające młodzież powyżej lat 11 - ze sporym zasobem słów polskich znajdują wiele przyjemności w oglądaniu zestawu kilkunastu rzeczy a następnie spisywaniu zapamiętanych. Podczas wstępnego oglądania nazywamy przedmioty i zachęcamy wszystkich do powtarzania ich nazw. Przy spisywaniu ich nie wolno już nikomu mówić. kto zapamiętał więcej, otrzymuje punkty, a dodatkowe dodamy za poprawne napisanie wyrazów. Nie musicie być nauczycielem języka polskiego, by domyśleć się, że d o b i e r a m y sobie słownictwo potrzebne nam do zajęć naszych na zbiórkach.

polskich

Przedmioty pokazujemy, czynności zaś demonstrujemy mimiką, ruchem, grą i powtarzamy słowa tyle razy aż wszyscy zapamiętają. Zastęp powtarza z nami i mówi co robimy. Przed zbiórką zastępowy namyśli się o czym będzie m o w a i j a k w p r a w i zastęp do używania p o l s k i c h wyrazów. Mamy ambicję, by z każdej zbiórki zastęp

wyniosł 10-20 nowych słów polskich! Zasada: nie mówimy do zastępu, ale zachęcamy do mówienia każdego w zastępie. Nie mów do dziecka, ale rozmawiaj z dzieckiem! Mała różnica, ale jakże ważna i skuteczna!

Pamiętamy także o poprawnej wymowie polskiej a nie "poulskiej!"

Roztropny instruktor / a zastępowy to już materiał na instruktora / dostosuje tę metodę bez pośredni a do poziomu językowego swego zastępu. Jeżeli potrafisz się "brać" z zastępem dogadać, to znaczy, że masz metodę dobrą. Nie używaaj nigdy języka kraju zamieszkania w pracy zastępu!

W Polsce nie mieliśmy tych trudności językowych, bo dzieci przychodziły do szkoły z wystarczającym zasobem słów a codzienne lekcje i otoczenie polskie przez cały dzień rozwijały jeszcze to słownictwo. Na obczyźnie młodzież cały dzień pozostaje pod wpływem języka kraju zamieszkania. A często "dom" pogarsza tę sprawę, bo w domu nie mówi się po polsku. Stosujmy na naszych zbiorach grę, że mówimy tylko po polsku. Łatwiej osiągniemy wyniki w formie gry, aniżeli gderaniem "mów po polsku!"

Nasza metoda bez pośredni a nie ma nic z nudziarstwa szkolnego. Zaczniemy ją stosować a od czasu do czasu podzielmy się z redaktorem informacją, jakie ona daje wyniki. Propaguj tę metodę wśród nauczycieli uczących w szkołach sobotnich i potrzebuj wielu zapalnych w z n a w c ó w .

Słowa trafiają do nas: a s ł u c h o w o - powtarzamy je, b w z r o k o w o - widzimy je napisane, wydrukowane c. r u c h o w o, bo pisząc wykonujemy czynności. Uż y w a j m y w mowie natychmiast powtarzając nowe słowa - mówmy a nie tylko s ł u c h a j m y. Gdy biernie słuchamy, rozwijamy na pozostaw b i e r n ą znajomość języka, ale gdy chcemy się z kimś porozumieć, używamy praktycznie języka i to już jest c z y n n a a znajomość, bo potrafimy się p o r o z u m i e ć i w y r a z i ć nasze myśli.

Gry, konkursy w mówieniu ożywią nasze zbierki i wniosą element r a d o ś c i z naszych o s i ą g n i ę ć. Mówienie drugim językiem to wielka przyjemność i nie pozabawmy się jej. Mówienie drugim językiem to nasza z d o b y c z !

Ignacy Płonka.

Harcerska służba Polsce

Wolność nie spada z nieba jak manna, ale o nią trzeba walczyć. Tylko te narody osiągną wolność, które potrafią o nią ofiarnie i wytrwale walczyć.

Harcerstwo od początku swego istnienia zaprawiało swych członków w służbie Polsce. "Wszystko co nasze Polsce oddamy" - nasz hymn harcerski - najlepiej to obrazuje. Przed rokiem 1918 zaprawiało nas do służby wojskowej. Harcerki i harcerze zdali swój egzamin wspaniale w latach 1918-20.

Następnie w wolnej Polsce dwudziestolecia harcerstwo pełniło wspaniale służbę społeczną i przygotowywało ofiarnych pracowników społecznych. Egzamin służby Polsce zdaliśmy doskonale w latach 1939-1945. O tym wszyscy wiemy.

A co teraz? Zjemy zagranicą i Polska dla nas jest zbyt odległa? - Wcale nie!

1. Zadaniem naczelnym jest być ś w i a d o - m y m Polakiem, mówić biegle po polsku, znać historię i literaturę Polski.

Uczymy się języka polskiego w szkołach ojczystych, należymy do harcerstwa, bierzemy udział w pracach społeczności polskiej.

Róbmy to z głową, sercem i wolą własną a nie z przymusu rodzicielskiego. Mijemy ambicje, by opanować biegle język polski i używajmy go w domu i podczas polskich zajęć i spotkań. To wymaga konkretnego wysiłku, ale jest osiągalne.

2. Zastanawiamy się zawsze nad tym w jaki sposób mogą pomóc sprawie polskiej.

Włącz się do działań polskiej społeczności, uczęszczaj do szkoły ojczystej, poznaj położenie Polski, bądź dobrze zorientowany w sprawach Polski.

3. Walczyć o sprawę Polski. W chwili obecnej walka słowa jest bardzo potrzebna. Jeżeli Rosja przyjmuje na siebie rolę obrońcy uciśnionych w Afryce, dlaczego nie obdarzy pełną wolnością swych satelitów - a w szczególności Polaków, którym wprawia stale od 1945 roku, że jest ich przyjaciółką.

hm I. Płonka

Książę Karol wizytuje Dom Polski w Derby 27.3.1981.

Rok XXXIV.

Lipiec
Sierpień
1981.

Num. 7 - 8. *Na tropie*

Miesięcznik młodzieży harcerskiej wydaje Naczelnictwo Z.H.P. poza granicami Kraju.

Redaktor od 1953 r. - hm Ignacy PŁONKA, 30 Anson Rd., London NW2 3UU, England.

Zespół redakcyjny: hm J. Hebda, phm M. Nalewajko, hm J. Nedyj, hm B. Pancewicz, hm. W. Spławski, phm A. Świętochowski, hm Z. Szydło, hm M. K. Wariwoda, hm W. Wenzel.

Adresy:

Redakcja - "Na tropie" - 30 Anson Rd., London NW2 3UU, England.

Administracja - "Na tropie", 47 Rutland Gate, London SW7 1FB, England.

W. Brytania - hm L. Kliszewicz, 7 Bridgford Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AN.

Ameryka - dz. h. T. Terpin, 6961 W. Belmont Ave., CHICAGO 60634, USA.

Australia - phm St. Janus, 31 St. Hubert Rd., East Ivanhoe, Victoria 3079, Australia

Francja - hm L. Kosmala, 4 rue Begün, 57000 METZ France.

Kanada - hm B. Bekryoz, Kaszuby RR2, P.O. Barrys Bay, Ontario K0J-1B0, Canada.

Warunki prenumeraty - roczna: W. Brytania £ 2,50; Francja 20 franków;

St. Zjednoczone, Australia, Kanada po 6 dolarów. Nr. pojed. 25p, 2 franki, 60 centów.

Przekazy pocztowe wypełniać: "Na tropie", Polish Boy Scouts and Girl Guides Assn.

